

OBSAH

1/2013

HISTORIE

Jugoslávští studenti v Československu v meziválečném období

Kateřina Kolářová

V oblasti školství a vzdělávání, stejně jako v dalších oblastech, existovala bohatá tradice vzájemných styků již od 19. století. Před rozpadem habsburské monarchie neexistovala na území budoucí Jugoslávie žádná vysoká škola. Většina studentů tak odcházela na studia do blízké Vídně a ve stále větším počtu do Prahy. Když se za války rakouské vysoké školy studentstvu uzavřely, stala se pro ně Praha nejpřijatelnějším řešením.

4

ETNOLOGIE

On Albanian Identity in the Late Ottoman Empire

Matvey Lomonosov

I will start my elaborations by presenting historiographical viewpoints on the topic. Then, I will address some theoretical questions related to communal identity. Finally, basing on the scholarship and accounts of European travelers I will investigate how “Albanian identity” played out on the ground and among the elites at the period before the country’s independence.

8

Vučari – the Balkan wolf-men

Katarzyna Satława

In the article below I would like to describe a ritual called Vučarenje that was once popular in Dinara mountain villages, where Serbian population used to dwell. The wolf has always played an important role in Serbs’ folk culture and customs. This widely spread predator was dangerous for both livestock and human. Wolf is present in folk songs as well as in popular sayings which proves that it played an important role in the countryside.

17

RELIGIONISTIKA

Pavlikiáni a pavlikiánské hnutí

Kateřina Kolářová

Příspěvek pojednává o historickém vývoji pavlikiánského hnutí. Dále se zaměřuje na jeho pohyb směrem na východní Balkán, konkrétně do bulharských oblastí, kde tyto heretické skupiny přijaly křesťanství. Jak víme, převážná většina Bulharů jsou pravoslavní křesťané spadající pod vlastní bulharskou církev. Výjimku tvoří dvě skupiny. První skupinou je islamizované obyvatelstvo, tzv. Pomaci. Druhou skupinou jsou katoličtí Bulhaři, což jsou právě Pavlikiáni.

21

LITERATURA

Po stopách Dor[untin]y aneb nepřeložitelný princip albánského mýtu

Orkida Borshi

Po stopách Dor[untin]y představuje dodatek k výkladovým poznámkám již zhotoveného překladu výše zmíněné novely, které se do předmluvy knihy nevešly. Zároveň se jedná o výchozí zamyšlení nad překladem novým, v současné době ve fázi hrubého náčrtu, a to Kanunu Leka Dukagjiniho. Propojenost obou textů tkví právě v některých mytologických pasážích, které jsou místy velmi výrazné.

27

Nejc Gazvoda: Čas

ze slovinštiny přeložila Eliška Papcunová

Nejc Gazvoda (1985) je mladý slovinský spisovatel, scénárista a režisér. Vystudoval filmovou režii na lublaňské Akademii divadla, rozhlasu, filmu a televize (AGRFT). Přinášíme ukázkou z jeho literární tvorby, povídku *Čas* ze sbírky *Fasunga* (2007).

33

Výuka jihoslovanských jazyků a literatur v dnešní Evropě

Pavel Krejčí, Elena Krejčová, Veronika Neničková, Eliška Papcunová, Michal Przybylski, Martin Surovčák, Pavel Zeman

Dne 30. 5. 2013 byla zahájena již čtvrtá česko-jihoslovanská konference o výuce jihoslovanských jazyků a literatur, která se letos konala pod záštitou Její Excelence Margarity Popovové, viceprezidentky Bulharské republiky, a děkana Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Josefa Kroba a která byla věnovaná 1150. výročí velkomoravské mise svatých bratří Konstantina-Cyryla a Metoděje.

35

Slovinské dny v Brně

Eliška Papcunová

Ve dnech 13.-15. května 2013 hostilo město Brno Slovinské dny, které zorganizovalo Velvyslanectví Republiky Slovinsko v Praze a Jihomoravský kraj ve spolupráci s lektorátem slovinštiny na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, Občanským sdružením *Porta Balkanica* a dalšími partnery. Cílem třídního projektu bylo představit brněnské veřejnosti Slovinsko jako zajímavou zemi, která má mnoho co nabídnout.

38

První slovensko-bulharský tematický slovník

Elena Krejčová

40

Vojvodovské průniky Marka Jakoubka

Marcela Brabáčová

42

S Ceaușescem na lovu

Pavel Oškrkaný

45

„Vážím si lidí, kteří pravdivě pojmenovávají skutečnost.“

rozhovor s Petrem Stehlíkem

47